

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M., nar. X. bytom: G. Bratislava**, zastúpený advokátkou I. so sídlom: Advokátska kancelária, K. T., proti žalovanému: **Mgr. Ing. P.** správca konkurznej podstaty úpadcu: T.T. štátny podnik v konkurze, T., IČO: X. S. T., zastúpený advokátom Mgr. Mgr. P. PhD.,N. Dubnica nad Váhom, **o vylúčení majetku zo súpisu**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 31Cbi/2/2008, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoKR/3/2013-637z 29. októbra 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 83,89 eur.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava ako (ďalej len súd prvého stupňa) rozsudkom č. k. 31Cbi/2/2008-430 zo dňa 09. 11. 2012 zamietol žalobu žalobcu, ktorému súčasne uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 6 102,68 eur. Rozhodol tak po tom, ako Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 31CoKR/4/2011-399 zo dňa 31. 01. 2012 zrušil predchádzajúci rozsudok prvostupňového súdu č. k. 31Cbi/2/2008-371 zo dňa 07. 06. 2010 o zamietnutí žaloby a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd prvostupňovému súdu vytkol, že sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu o spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania v rámci speňažovania majetku úpadcu F. s. r. o. a jeho následkov v zmysle § 27 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) a § 93 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“), ako aj s argumentáciou týkajúcou sa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“,

alebo „NS SR“) v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/274/2006. Rovnako sa prvostupňový súd nevysporiadal s tvrdeniami žalobcu o jeho dobromyseľnosti pri nadobúdaní nehnuteľností, ani s tvrdeniami žalovaného o oneskorenom uplatnení nároku žalobcu.

Konštatoval, že žalobca sa v konaní domáha podľa § 78 ZoKR vylúčenia nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. X. pre kat. územie T.ako stavba - kultúrny dom súp. č. X. na parc. č. X.. ďalej parc. č. X. – pozemok o výmere 1750 m² a parc. č. X. - zastavaná plocha dvor o výmere 1051 m² zo súpisu majetku úpadcu T. štátny podnik v likvidácii. Žalobca tvrdil, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol v dobrej viere na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 15. 02. 2000 s predávajúcim F. s. r. o. v konkurze v zastúpení správcom JUDr. Š. a že žalovaný ich neoprávnene zaradil do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu T., š. p.. Podľa názoru žalobcu v prospech jeho vlastníckeho práva v súvislosti so spôsobom jeho nadobudnutia svedčí ust. § 27 ods. 2 ZKV, podľa ktorého sa vec nadobudnutá z podstaty prevádza bez tiarch na nej viaznucich s výnimkou vecných bremien, ako aj ust. § 93 ods. 3 ZoKR, podľa ktorého kupujúci pri odplatnom prevode veci zapísanej do súpisu nadobudne vlastnícke právo aj vtedy, keď úpadca vlastníkom tejto veci nebol.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a namietal, že žaloba bola podaná oneskorene po uplynutí 30-dňovej lehoty (78 ods. 3 ZoKR) od uverejnenia zápisu v Obchodnom vestníku, nakoľko na súde bola podaná dňa 31. 03. 2008, kým zápis bol publikovaný dňa 11. 12. 2007. Súčasne má za to, že prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam je sankcionovaný absolútnou neplatnosťou z dôvodu, že právni predchodcovia žalobcu, vrátane spoločnosti F. s. r. o., nikdy neboli ich vlastníkmí, nakoľko nehnuteľnosti, ktoré podliehali právu hospodárenia úpadcu ako štátneho podniku, podľa rozhodnutia Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku SR“) č. 329/92 o schválení privatizačného projektu úpadcu neboli predmetom privatizácie. Aj keď možno predpokladať, že žalobca bol dobromyseľný v tom, že nadobúda nehnuteľnosti od vlastníka, vlastníkom sa nestal, nakoľko v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva. K argumentácii žalobcu ustanoveniami zákona č. 328/1991 Zb. a zákona č. 7/2005 Z. z. žalovaný poukázal na to, že ust. § 27 ods. 2 ZKV nemá žalobcom tvrdené účinky a vyvodzovať z neho možno iba to, že pri speňažovaní nehnuteľností v konkurze nadobúdateľ nadobúda nehnuteľnosti očistené od všetkých tiarch s výnimkou vecných bremien. Poukázal tiež na to,

že zásada „nemo plus iuris“ bola pri speňažovaní v konkurznom práve prelomená až v ust. § 93 ods. 3 ZoKR, pričom analógia tejto právnej úpravy na skutkové okolnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, je neprípustná.

Súd prvého stupňa dokazovaním zistil, že F. s. r. o. ako predávajúci, v zastúpení správcom konkurznej podstaty a žalobca ako kupujúci dňa 15. 02. 2000 uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností, ktoré sú predmetom žaloby, za kúpnu cenu 33 193,92 eur (1 000 000 Sk). Predávajúci vlastníctvo nehnuteľností získal kúpou na základe kúpnej zmluvy a bol zapísaný ako ich vlastník do katastra nehnuteľností. Ďalej súd zistil, že správca konkurznej podstaty úpadcu T. štátny podnik v konkurze dňa 29. 10. 2007 oznámil žalobcovi, že zapísal jeho nehnuteľnosti do súpisu všeobecnej podstaty s poznámkou o spornom zápise v prospech tretej osoby. Súpis majetku bol zverejnený v Obchodnom vestníku dňa 11. 12. 2007. Dňa 18. 12. 2007 žalobca oznámil správcovi, že dôkazy, ktoré prikladá, preukazujú jeho vlastníctvo k zapísaným nehnuteľnostiam a požiadal ho o ich vylúčenie zo všeobecnej podstaty. Dňa 24. 03. 2008 správca v zmysle § 78 ods. 2 ZoKR písomne vyzval žalobcu, aby do 30 dní od doručenia výzvy uplatnil svoje právo na súde žalobou podanou proti nemu s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty (č. 1. 23), nakoľko sa nestotožnil so žalobcom uvádzanými dôvodmi nadobudnutia vlastníckeho práva k nim a z dôvodu absolútnej neplatnosti prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukázaním na čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), § 1 ods. 1, 2, § 2 ods. 1, 2, 3, § 132, § 37, § 39, § 123, § 451 ods. 2 a § 457 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 5, § 6 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“), § 78 ods. 2, 3 ZoKR v znení platnom a účinnom v rozhodnom čase, § 27 ods. 2 ZKV, účinnom a platnom v čase uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 15. 02. 2000 a § 93 ods. 3 ZoKR v znení platnom a účinnom od 01. 01. 2006.

Súd skôr, ako sa zaoberal dôvodnosťou podanej žaloby, posudzoval ako predbežnú otázku, či boli splnené podmienky rozhodovania súdu o žalobe žalobcu v zmysle zachovania lehôt podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Poukázal na uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 25K/2/2007-70 zo dňa 12. 09. 2007, uverejnené v Obchodnom vestníku č. OV 180B/2007 zo dňa 18. 09. 2007, ktorým bol dňom 19. 09. 2007 (§ 23 ods. 1 v spojení s § 199

ods. 9 ZoKR) vyhlásený konkurz na majetok dlžníka T. štátny podnik a súčasne bol ustanovený správca konkurznej podstaty. Tento pri zápise majetku, ktorý podlieha konkurzu, do súpisu zapísal aj nehnuteľný majetok nachádzajúci sa u tretej osoby - žalobcu, nakoľko mal za to, že tento ho nadobudol neoprávnene a mohol by patriť do konkurznej podstaty. V danom prípade správca dňa 29. 10. 2007 v zmysle § 78 ods. 2 veta prvá ZoKR vyzval žalovaného „prvou výzvou“ k tomu, aby v lehote 30 dní od doručenia výzvy uviedol dôvody a predložil dôkazy, pre ktoré má byť majetok zo súpisu vylúčený. Právnym účinkom uplynutia 30 dňovej lehoty na uvedenie dôvodov a predloženie dôkazov, pre ktoré má byť majetok vylúčený zo súpisu je, že zaniká právo tretej osoby (žalobcu), aby sám správca uznal jej právo na vylúčenie zo súpisu bez súdneho konania (neznamená zánik práva žalobcu vylučujúceho zápis majetku do súpisu). Toto právo má aj naďalej zachované, ako aj právo domáhať sa svojho práva vylučujúceho zápis na súde. V prípade, ak správca neuzná dôvody, je povinný tretiu osobu opätovne vyzvať (druhá výzva) v zmysle § 78 ods. 2, veta druhá ZoKR, tentokrát na podanie žaloby na súde v lehote 30 dní od doručenia výzvy, aby sa tretia osoba mohla domáhať svojho práva vylučujúceho zapísanie majetku do súpisu už priamo na súde a zároveň ju poučí, že ak tak neurobí, jej právo zanikne. Tretia osoba je oprávnená podať žalobu aj bez výzvy správcu, či už prvej alebo druhej. Právo na podanie vylučovacej žaloby tretej osobe vzniká momentom zápisu sporného majetku do súpisu. Zápis sporného majetku je tou právnou skutočnosťou, ktorá spôsobuje vznik subjektívneho práva tretej osobe na podanie vylučovacej žaloby. Tretia osoba môže kedykoľvek bez výzvy správcu podať vylučovaciu žalobu až do rozvrhnutia výťažku (ide o objektívnu lehotu). V danom prípade správca zaslal žalobcovi „druhá výzvu“ zo dňa 24. 03. 2008, ktorá mu bola doručená (uvedené nebolo medzi účastníkmi sporné) a žalobcovi začala plynúť 30 dňová subjektívna lehotu na uplatnenie svojho práva (vylučujúceho zápis) na súde. Žalobca podal vylučovaciu žalobu na súd dňa 31. 03. 2008, teda v čase plynutia 30 dňovej lehoty, t. j. včas. Podľa názoru súdu bol mylný výklad žalovaného, že ak žalobca zmeškal 30-dňovú lehotu od zverejnenia zápisu tohto majetku do súpisu v Obchodnom vestníku, tak sa nemôže úspešne domáhať na súde vylúčenia majetku zo súpisu. Uviedol, že v prípade uplatnenia práva osobou, ktorá je uvedená v poznámke, je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 a nie § 78 ods. 3 ZoKR. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalobca uplatnil svoje právo na súde v zákonnej lehote (v zmysle § 78 ods. 1 ZoKR do 30 dní od doručenia výzvy správcu na podanie vylučovacej žaloby a poučenia o následkoch zmeškania tejto lehoty).

Vo vzťahu k posúdeniu, či žalobca uplatňuje právo, ktoré zapísanie majetku do súpisu vylučuje, sa súd prvého stupňa oboznámil s privatizačným projektom, schváleným rozhodnutím Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č. j. 329/92 zo dňa 11. 04. 1992, z ktorého nie je zrejmé, ktorý privatizačný projekt a ktoré časti boli schválené, nakoľko privatizačný projekt pod reg. č. 329 obsahoval aj konkurenčný projekt. Nevyplýva z neho, aký majetok, teda jeho časť vstupuje do privatizácie a akým spôsobom sa bude ktorá časť majetku privatizovať. Na základe tohto rozhodnutia, ktoré nie je rozhodnutím v správnom konaní, malo prejsť vlastníctvo na Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „FNM SR“, alebo „fond“) podľa § 11 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb.. Súd uviedol, že privatizačný projekt č. 329 a rozhodnutie Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č. 329/92 zo dňa 11. 04. 1992, ktorým bol privatizačný projekt schválený, nie sú právnymi úkonmi v zmysle § 34 OZ, pričom preskúvanie uvedeného rozhodnutia súdu neprislúcha. Pri skúmaní obsahu aktov súvisiacich s privatizáciou súd zistil, že najmä stotožnenie nehnuteľností vstupujúcich do majetku T. a. s. prostredníctvom FNM SR s nehnuteľnosťami špecifikovanými v žalobe, nie je možné vzhľadom na obsahovú nedôslednosť aktov súvisiacich s privatizáciou, ako aj na dodatočnú neoprávnenú manipuláciu s dokladmi a ich dopĺňaním. Nehnuteľnosti neboli zapísané v katastri nehnuteľnosti na FNM SR a následne na T. a. s., nezistená osoba doplnila privatizačný projekt a bola dodatočne vytvorená „upresnená špecifikácia majetku vstupujúceho do akciovej spoločnosti T. (čiastková)“ z dôvodu „dopracovania technickej dokumentácie tvoriacej podklad pre zápis do KN“. Z uvedeného súdu vyplynulo, že pôvodný privatizačný projekt, a tým aj rozhodnutie o schválení privatizačného projektu, trpelo takými vadami, pre ktoré nebolo možné identifikovať majetok vstupujúci do akciovej spoločnosti a zapísať ho do katastra nehnuteľností. Aj keď neskôr došlo k zápisu na listy vlastníctva, vykonaným dokazovaním v tomto konaní bolo preukázané, že zápis vlastníctva žalobcu na LV č. X. je nedôvodný, nakoľko vlastníctvo predmetných nehnuteľností neprešlo na základe rozhodnutia o schválení privatizačného projektu na FNM SR, preto fond nemohol preniesť vlastnícke práva na právnych predchodcov žalobcu. V prejednávanej veci ide o vadu rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k prevodu majetku štátneho podniku na FNM SR, následne na akciovú spoločnosť T. a. s.. Súd poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trnave č. k. 44Cbi/6/2007-653 zo dňa 26. 03. 2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoKR/4/2008-767 zo dňa 23. 09. 2008, ktoré riešilo obdobné otázky súvisiace s privatizačným rozhodnutím a projektom, aké sa riešia v tejto veci, kde bolo konštatované, že privatizované nehnuteľnosti

neboli jednoznačne stotožnené. V konaní nebolo preukázané, že by vlastníctvo nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, prešlo na FNM SR, preto neexistuje právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k privatizovanému majetku na fond. Žalobca tvrdil, že ani prípadná neplatnosť predchádzajúcich právnych úkonov medzi jeho právnymi predchodcami nemôže mať vplyv na jeho vlastnícke právo nadobudnuté dobromyseľne a v dobrej viere. Žalovaný sa bránil tým, že predmetom privatizácie podľa rozhodnutia neboli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu a ktoré podliehali právu hospodárenia úpadcu ako štátneho podniku, pretože nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu, neboli vymedzené v rozhodnutí ani jeho prílohách ako majetok určený na privatizáciu. Bolo preukázané, že nehnuteľnosti nepredstavovali majetok, ktorý by bol v privatizačnom projekte úpadcu ako štátneho podniku určený na privatizáciu, preto rozhodnutie o schválení privatizácie nebolo právnym titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva FNM SR k nehnuteľnostiam, a preto fond vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nenadobudol. Zároveň neexistoval žiaden iný právny titul v prospech fondu, ktorý by zakladal právne účinky zákonného prechodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na fond. Ak určitý majetok nebol zahrnutý v privatizačnom projekte štátneho podniku a predmetný majetok nebol určený privatizačným projektom na privatizáciu a nebol schválený na privatizáciu na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu (v tom čase Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR), potom predmetom privatizácie tento majetok nebol a následne tento majetok nebol ani predmetom ďalších prechodov a prevodov vlastníckeho práva k majetku v prospech obchodnej spoločnosti zriadenej fondom. Prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto sporového konania, je sankcionovaný absolútnou neplatnosťou pre rozpor s právnou zásadou „nemo plus iuris“, pretože právny predchodca žalobcu ako putatívneho vlastníka, spoločnosť T., a. s., nebol vlastníkom sporných nehnuteľností (ani sa nimi nikdy nestal). Súd sa s predmetným právnym názorom žalovaného stotožnil v plnom rozsahu. Žalobca na podporu svojej právnej argumentácie odkazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/274/2006 z 18. 12. 2007, z ktorého vyplýva ochrana vlastníckeho práva vlastníka, ktorý toto nadobudol platne v čase, keď jeho právny predchodca bol podľa práva vlastníkom veci so všetkými čiastkovými oprávneniami vlastníka a následne (po prevode vlastníctva na v poradí ďalšieho nadobúdateľa) došlo k zrušeniu právoplatného rozhodnutia o udelení príklepu. Ani z výroku, ani z odôvodnenia tohto rozhodnutia nemožno vyvodiť, že by tieto závery boli analogicky aplikovateľné aj na situácie, keď je zmluva o prevode vlastníctva absolútne neplatná. Neplatnosť prvotnej zmluvy o

prevode vlastníctva (resp. v danom prípade absencia akéhokoľvek nadobúdacieho titulu k privatizovanému majetku - sporným nehnuteľnostiam na fond) totiž vzhľadom na derivatívny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva nemôže byť „zhojená“ ani následným prevodom veci na ďalšieho „domnelého vlastníka“, čo je prejavom už spomenutej zásady, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám. Preto závery citovaného rozhodnutia NS SR nie sú aplikovateľné v danej právnej veci. V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd zdôraznil, že v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva ku dňu udelenia príklepu (za splnenia zákonných podmienok daňovej exekúcie) ide o originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že pokiaľ vydražiteľ splnil všetky zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva, prislúchalo mu ako jedno z čiastkových oprávnení vlastníka aj *ius disponendi*, teda právo nakladať s predmetom svojho vlastníctva vrátane jeho prevodu na iné subjekty. Ak za tohto stavu vydražiteľ previedol svoje vlastnícke právo, nepochybne bol skutočným vlastníkom a neskoršie zrušenie právoplatného rozhodnutia o udelení príklepu nemohlo viesť k zániku vlastníckeho práva ďalšieho dobromyseľného nadobúdateľa nehnuteľnosti. Zásadný rozdiel medzi právnou situáciou riešenou v žalobcom uvádzanom rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Cdo/274/2006 a jeho právnou vecou súd prvého stupňa vzhliadol v tom, že v prvom prípade (dražba) nadobúdateľ odvodzuje svoje vlastnícke právo od svojho právneho predchodcu, ktorý v čase jeho prevodu bol skutočným vlastníkom nehnuteľnosti. Prevod vlastníckeho práva bol totiž uskutočnený pred právoplatným zrušením právoplatného rozhodnutia o udelení príklepu. Právny dôvod nadobudnutia vlastníctva u prevodcu odpadol až po tom, ako nehnuteľnosť nadobudla do vlastníctva tretia osoba. V čase nadobudnutia vlastníckeho práva teda nešlo o jeho nadobudnutie od „nevlastníka“, ale naopak od „vlastníka“. Naopak, ak je prvotný úkon absolútne neplatný, prvý nadobúdateľ (FNM SR) sa nikdy nestal vlastníkom nehnuteľností a v prípade ich ďalšieho prevodu nesvedčí v prospech ďalších nadobúdateľov (žalobcu) vlastnícke právo, ktoré by malo byť odvodené od vlastníckeho práva prvého nadobúdateľa. Na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa totiž vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch právnych skutočností. Prvou je uzavretie platnej zmluvy o jej prevode (*titulus acquirendi*) a druhou je individuálny správny akt - rozhodnutie príslušnej správy katastra o povolení vkladu (*modus acquirendi*). Ak bol správou katastra povolený vklad vlastníckeho práva na základe absolútne neplatnej zmluvy, je reálne daný len *modus*, avšak jasne chýba *titulus*, teda platne uzavretá zmluva. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a

teda nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Rovnako tak nie je možné za uvedeného stavu uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako má sám. Predmetný právny názor bol vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/2010-11 (uznesenie riešilo obdobný prípad ako v prejednávanej veci, kde sťažovatelia nadobudli nehnuteľnosti v dobrej viere od osoby, ktorá bola v katastri nehnuteľností zapísaná ako jediný vlastník bez akéhokoľvek obmedzenia) ako aj v uznesení Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „Najvyšší súd ČR“) sp. zn. 30Cdo/250/2009. Analogická právna situácia, v ktorej sa ocitol žalobca, bola tiež predmetom konania na Ústavnom súde Českej republiky pod sp. zn. II. ÚS 349/2003. Na základe uvedeného súd prvého stupňa uzavrel, že platí vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej údaje zapísané v katastri nehnuteľností sa považujú za platné, kým sa nepreukáže opak. Kupujúci, ktorý nadobudol vec od nevlastníka, nemôže namietat len tým, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti od predávajúceho ako výlučného a neobmedzeného vlastníka podľa údajov na liste vlastníctva evidovaných v katastri nehnuteľností. Preto ak predávajúcemu nesvedčí v čase ďalšieho prevodu aprobované nadobudnutý vlastnícky titul, nemôže previesť viac práv ako sám má. V takom prípade síce nadobudnutiu nehnuteľnosti a samotnému prevodu je daný modus - rozhodnutie o vklade do katastra nehnuteľností, ale jasne chýba titulus - platne uzavretá zmluva medzi scudziteľom a nadobúdateľom ex tunc. Právny predchodca žalobcu spoločnosť F. s. r. o., nenadobudol vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam, a preto v rámci rímsko-právnej zásady „*nemo plus iuris in alium transferre potest, quam ipse habet*“ („z nepráva nemôže vzniknúť právo“) nemohol nehnuteľnosti previesť na žalobcu kúpnu zmluvou zo dňa 15. 02. 2000, ktorej vklad bol povolený pod V 493/2000, pretože nebol nositeľom žiadnych práv k nehnuteľnosti, a teda nemal čo previesť (v čase prevodu predávajúci nie je vlastníkom a preto nemôže previesť viac práv ako sám má.). Žalobca preto nemohol platne nadobudnúť vlastnícke právo z dôvodu, že ani jeho právny predchodca(ovia), teda subjekt, od ktorého odvodzuje (derivatívne) svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, toto právo k predmetným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol na žalobcu platne previesť. Súd uviedol, že z citovanej zásady existuje niekoľko výnimiek, ktoré sú právnou úpravou konštruované vo výnimočných prípadoch, keď je nevyhnutné, aby prevážila zásada právnej istoty. Ako príklad týchto výnimiek súd prvého stupňa poukázal na nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka v prípade kúpnej zmluvy uzatvorenej podľa Obchodného

zákonníka, nadobudnutie vlastníctva od nepravého dediča, nadobudnutie cenného papiera podľa zákona o cenných papieroch, prípadne nadobudnutie vlastníckeho práva bez zaťaženia zálohom v rámci bežného obchodného styku. Jednou z výnimiek je aj § 93 ods. 3 ZoKR. Súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že znením ust. § 27 ods. 2 ZKV účinného v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nebola prelomená zásada „nemo plus iuris“, ale táto bola prelomená až v novom ZoKR v § 93 ods. 3. Zdôraznil, že ZKV žiadnu podobnú úpravu nikdy neobsahoval a akákoľvek prípadná analógia legis aplikácie nového ZoKR je neprípustná. Uviedol, že v § 27 ods. 2 ZKV bolo len ustanovené, že vec nadobudnutá z podstaty sa prevádza bez tiarch na nej viazucich s výnimkou vecných bremien. V závere súd prvého stupňa konštatoval, že hmotné právo upravuje aj vzájomné nároky účastníkov z neplatného právneho úkonu, prípadne vrátenie majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu. V rámci ustanovení o bezdôvodnom obohatení Občiansky zákonník ustanovuje, že bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu, pričom ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 OZ). Preto žalobcovi nič nebráni, aby si nároky z neplatného právneho úkonu vzájomne vysporiadal so svojim právnym predchodcom, ktorý si následne (prípadne súbežne) môže taktiež nároky z neplatného právneho úkonu vysporiadať s tým, v koho prospech na jeho základe plnil (kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil).

Dňa 19. 09. 2012 žalobca navrhol súdu vykonanie dôkazu (č. 1. 405 spisu), a to vyžiadanie spisového materiálu od Správy katastra Trnava pre zistenie všetkých predchádzajúcich prevodov. Vo vzťahu k tomuto návrhu prvostupňový súd uviedol, že žalobca bol riadne poučený v zmysle § 118a ods. 1, 2 O. s. p. a v tejto súvislosti poukázal na úpravu na č. 1. 141, doručenky a poučenie na č. 1. 143 spisu. Uviedol, že po zákonom poučení sa riadne konalo pojednávanie v deň 25. 05. 2010, do skončenia ktorého mohli účastníci označiť a navrhnúť dôkazy. Vzhľadom k uvedenej koncentračnej zásade súd nemohol vykonať navrhnuté dokazovanie žalobcom dňa 19. 09. 2012, nakoľko zo zákona sa na takéto oneskorené návrhy neprihliada. Odhliadnuc od uvedeného mal súd za to, že zásadný význam v danej veci má právne posúdenie prvotného úkonu (rozhodnutia Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR), ktorým malo dôjsť k prechodu majetku na FNM SR a posúdenie, či sporné nehnuteľnosti boli predmetom privatizácie. Uviedol, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že vlastnícke právo nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania, fond nenadobudol, a preto nemohlo dôjsť ani k ďalším prevodom ich vlastníctva.

Z uvedeného dôvodu súd žalobcom navrhnuté dokazovanie smerujúce k úplnosti a súvislosti prevodov až na žalobcu, vyhodnotil za nie až tak významné a rozhodné. Súd uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal existenciu vlastníckeho práva vylučujúceho zapísanie majetku do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu, preto žalobu zamietol.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov konania vo výške 6 102,68 eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave (ďalej odvolací súd) po prejednaní veci podľa § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania, rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zamietnutí žaloby podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil a v časti o náhrade trov konania prvostupňový rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vykonané dôkazy vyhodnotil logicky a vecne správne. Odvolací súd zo spisového materiálu a odôvodnenia rozhodnutia nezistil skutkové závery odporujúce vykonaným dôkazom, tieto v odvolaní netvrdil ani žalobca, hoci ako odvolací dôvod bez jeho konkretizácie použil aj odkaz na ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.. Konštatoval ďalej, že z hľadiska právneho posúdenia uplatneného nároku sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými argumentmi žalobcu, vrátane argumentácie ustanoveniami § 93 ods. 3 ZoKR a § 27 ods. 2 ZKV, právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v jeho rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/275/2006 a dobromyseľnosťou, či dobrou vierou žalobcu pri nadobudnutí nehnuteľností, s existenciou ktorej podľa záverov prvostupňového súdu právne predpisy účinné v čase nadobudnutia vlastníctva nespájali žalobcom predpokladaný následok, a to nadobudnutie vlastníctva napriek nedostatku vlastníckeho práva predávajúceho. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia doplnil, že slovenský právny poriadok vychádzal okrem iného zo zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má (výnimku z nej v súčasnosti predstavuje ust. § 93 ods. 3 ZoKR), platnosť ktorej možno považovať za právnu istotu, ktorá si zasluhuje právnu ochranu. Povyšovanie dobrej viery nadobúdateľa nad túto zásadu nie je dôvodné a nemá oporu v ustanoveniach zákona a v konečnom dôsledku by v hraničných prípadoch mohlo viesť

k porušeniu základného práva vlastníka, ktorého nehnuteľnosť bola prevedená bez jeho vedomosti a súhlasu a ktorý by sa svojho práva nemohol domôcť voči dobromyseľnému nadobúdateľovi. Všeobecný ústup od tejto zásady nie je zjavný ani v právnom poriadku Českej republiky, nemožno ho vyvodzovať iba zo žalobcom vyselektovaných stanovísk ústavného súdu, ktoré sa navyiac odkláňajú od jeho skorších stanovísk, či stanovísk Najvyššieho súdu ČR. Odvolací súd sa preto, majúc na zreteli aj obťažnosť uplatnenia náhrady žalobcovi vznikutej ujmy, s rozhodnutím súdu prvého stupňa vo veci samej a jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožnil.

Vo vzťahu k časti prvostupňového rozsudku o náhrade trov konania sa odvolací súd stotožnil s výhradami žalobcu o tom, že súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou žalobcu prednesenou v konaní týkajúcou sa výšky tarifnej odmeny právneho zástupcu. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti preto odvolací súd ako nespĺňajúce náležitosti podľa § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p., podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 03. 03. 2014.

Proti tomuto rozsudku v časti, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby, podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“). Tvrdí, že dovolaním napadnutý rozsudok, ako aj doterajší postup vo veci konajúcich súdov je nesprávny, súčasne, že konanie trpí vadou podľa § 237 písm. a/ a f/ O. s. p..

Vo vzťahu k procesnej vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. žalobca namietol porušenie jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tvrdiac, že nemal možnosť konať pred odvolacím súdom, keďže tento rozhodoval bez pojednávania. Súdom tiež vytkol, že nevyužili možnosť požiadať o odborné stanovisko súdneho znalca, a to napriek tomu, že sa v predmetnej veci prejednávajú skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, ktoré súdy nemajú. Súdy tiež nevyužili možnosť požiadať o stanovisko príslušné orgány, konkrétne Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré prevzalo pôsobnosť Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR, Fond národného majetku SR, príp. archív, kde by sa

mohli nachádzať príslušné dokumenty k danému prípadu, ale len skonštatovali, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, čím mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa k týmto dokumentom. Tvrdí, že súd doteraz nevzal plne do úvahy, že žalobca konal v dobrej viere, dobromyseľne a že predmetné nehnuteľnosti kúpil v rámci konkurzného konania od správcu konkurznej podstaty v súlade s právnou úpravou so súhlasom súdu a príslušných orgánov.

Vo vzťahu k procesnej vade konania podľa § 237 písm. a/ O. s. p. žalobca súdu prvého stupňa, ako aj odvolaciemu súdu vytkol, že tieto pri svojom rozhodovaní prekročili rozsah svojej právomoci, keď preskúmavali privatizačné akty a zaoberali sa neplatnosťou prevodu majetku štátu v rámci veľkej privatizácie a porušením zákona o veľkej privatizácii a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v rámci privatizácie, čím vec nesprávne právne posúdili. Žalobca tvrdí, že právne a skutkové otázky neplatného prevodu majetku štátu v rámci veľkej privatizácie sú z prieskumnej právomoci tak všeobecných ako aj iných súdov (správnych či konkurzných) vylúčené a tieto je možné posudzovať výlučne v konaní o neplatnosť prevodu majetku štátu, kde je účastníkom konania na strane žalobcu štát, zastúpený prokurátorom. Tvrdí tiež, že ak v určitom súdnom konaní vyvstane otázka ohľadne platnosti prevodu majetku štátu v rámci veľkej privatizácie alebo otázka porušenia zákona o veľkej privatizácii alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov v rámci privatizácie, príslušný súd je povinný konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p., a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu. Tieto konania sa začínajú výlučne na návrh štátu a ak štát nie je účastníkom konania, nie je možné takéto súdne konanie viesť. Keďže štát zastúpený príslušnou prokuratúrou proces privatizácie doteraz nespochybnil, ani nenapadol priebeh konkurzného konania vedeného Krajským súdom v Bratislave pod č. k. 7K/7/99-49 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka - F. s. r. o., žalobca nemal žiadne pochybnosti o právoplatnosti kúpy nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy zo dňa 15. 02. 2000. Žalobca ďalej poukázal na trojročnú (v osobitných prípadoch desaťročnú) prekluzívnu lehotu na podanie návrhu na určenie neplatnosti prevodu majetku štátu, ktorá podľa jeho názoru zabraňuje nežiaducim následkom pri manipulácii s privatizačným projektom, ktoré by mohli poškodiť aktuálnych vlastníkov majetku, ktorý bol v minulosti predmetom privatizácie. V ďalšej časti dovolania konštatovaním, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo štátu na FNM bol v predmetnej veci uskutočnený dňa 11. 04. 1992, pričom podanie žaloby o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu bolo umožnené až odo dňa 01. 01. 1993, žalobca nastolil otázku, či je

možné aplikovať možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred dňom 01. 01. 1993 a v tejto súvislosti sa zameril na problematiku nepravnej retroaktivity so súčasným poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/98/2010 zo dňa 29. 06. 2010.

Žalobca v ďalšej časti dovolania namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Tvrdil, že neobsahuje súvislé, jednoznačné a výstižné odôvodnenie a jeho časti na seba logicky nenadväzujú. Žalobca odvolaciemu súdu vytkol, že nezohľadnil vady na súde prvého stupňa, ktorý nesprávne posúdil právny stav veci, neprihliadol ku skutočnostiam uvádzaným žalobcom a svojim rozhodnutím ho poškodil. Za chybné považuje spochybnenie jeho dobrej viery a úmyslu. Nadalej tvrdí, že spornú nehnuteľnosť nadobudol v dobrej viere od predchodcu, urobil všetky právne kroky vyžadované zákonom, predávajúcemu zaplatil kúpnu cenu a tento majetok zveľaďoval ako svoj vlastný. Tvrdí tiež, že nesprávnym výkladom a konaním súdov dochádza k porušovaniu jeho vlastníckeho práva a k spochybneniu celého procesu privatizácie.

Na základe všetkých vyššie tvrdených skutočností dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol dovolanie odmietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania vo výške 2 463,82 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť

právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutia súdov nižších stupňov. Ako mimoriadny opravný prostriedok je dovolanie určené na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávnych (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) väd. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania musí mať na zreteli základnú ideu mimoriadnych opravných prostriedkov (vrátane dovolania) vychádzajúcu z toho, že právna istota a stabilita, nastolené právoplatným rozhodnutím, sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Úspech každého dovolania je vždy podmienený (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je aj opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, v opačnom prípade by on sám porušil zákon.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby žalobcu. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa dovolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak dovolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci dovolací súd síce rozsudok Okresného súdu Trnava ako súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil, avšak vo výrokovej časti svojho rozhodnutia prípustnosť dovolania nevyslovil. Rovnako nejde o potvrdenie takého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým by súd prvého stupňa vo svojom výroku vyslovil neplatnosť

zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ust. § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameril sa dovolací súd na vady konania podľa § 237 písm. a/ a f/ O. s. p., namietané dovolateľom.

Vo vzťahu k procesnej vade konania podľa § 237 písm. a/ O. s. p. žalobca vo veci konajúcim súdom vytkol, že tieto pri svojom rozhodovaní prekročili rozsah svojej právomoci.

Právomoc súdu je upravená v §§ 7 a 8 O. s. p.. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 O. s. p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné

orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. vyvodzuje z tvrdenia, že súdy preskúmavali privatizačné akty a zaoberali sa neplatnosťou prevodu majetku štátu v rámci veľkej privatizácie, čo im podľa neho neprináleží, navyac preskúmané okolnosti nesprávne právne posúdili. Z obsahu tejto námietky možno vyvodiť nespokojnosť dovolateľa s vecnou správnosťou právnych záverov súdov, na ktorých založili svoje rozhodnutia (právne posúdenie veci). Odhliadnuc od uvedeného však dovolací súd má za to, že v predmetnom prípade súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, pretože namietané okolnosti súdy posudzovali vo vzťahu k žalobcom uplatňovanému nároku o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva priamo zo zákona. S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že námietka dovolateľa týkajúca sa existencie vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p., je nedôvodná.

Dovolací súd sa v ďalšom osobitne zaoberal prípadnou existenciou procesnej vady konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., spočívajúcej v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné

práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci, vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. je rozhodujúce len to, či účastník konania v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol ukrátený na svojich procesných právach alebo nie. Procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá okrem iného aj nedostatočné (súčasne nezrozumiteľné) odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pre ktoré je toto nepreskúmateľné, ktorú vadu však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil.

Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvostupňového, ako aj odvolacieho, došiel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvého stupňa (vo veci samej) vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa predovšetkým zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, keď z neho vyplýva, čoho sa žalobca svojou žalobou domáha a z akých dôvodov, aké je

stanovisko (vyjadrenie) žalovaných k žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, t. j., aké konkrétne subjektívne práva a povinnosti vyvodil pre účastníkov konania a aké právne závery vyplývajú zo zistených subjektívnych práv a povinností účastníkov konania vo vzťahu k žalobou uplatnenému návrhu, čím sa naplňajú najmä kritériá určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti i presvedčivosti rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne vysporiadal s dôvodmi, ktoré viedli k zamietnutiu žalobcovho návrhu, zamerajúc sa na otázku vlastníctva žalobcu. Konštatujúc, že už prvotný prechod sporných (privatizovaných) nehnuteľností na Fond národného majetku SR je absolútne neplatným právnym úkonom, preto nemohlo dôjsť ani k ďalším ich prevodom (na domnelých vlastníkov, vrátane právneho predchodcu žalobcu F. s.r.o.), pri súčasnom vysporiadaní sa s právnou argumentáciou žalobcu vychádzajúcou z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/274/2006, súd prvého stupňa žalobu zamietol zdôrazniac, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho vlastníctva vylučujúceho zapísanie sporného majetku do všeobecnej podstaty úpadcu.

Rovnako aj rozsudok odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Dovolací súd osobitne poukazuje na § 219 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého odvolací súd v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. V dôvodovej správe k novele Občianskeho súdneho poriadku účinnej od 15. 10. 2008 (t. j. k zákonu č. 384/2008 Z. z.) sa uvádza, že ust. § 219 ods. 2 O. s. p. reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanej veci, kedy odvolací súd, konštatujúc správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa vo veci samej, na doplnenie zdôraznil neprípustnosť povyšovania dobrej viery nadobúdateľa

nad občianskoprávnu (pôvodne rímskoprávnu) zásadu „nemo plus iuris“. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Vo vzťahu k dovolacej námietke žalobcu spočívajúcej v tvrdení o odňatí jeho práva konať pred súdom z dôvodu, že odvolací súd rozhodol bez pojednávania, dovolací súd poukazuje na § 213 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého je odvolací súd skutkovým stavom ustáleným súdom prvého stupňa viazaný a k iným skutkovým záverom má možnosť dospieť, len ak má o ich správnosti pochybnosti. V posudzovanom prípade napadnutým rozsudkom bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby z dôvodu jeho vecnej správnosti, a to tak z hľadiska skutkového, ako aj právneho stavu veci, kedy sa súd v súlade s § 219 ods. 2 O. s. p. môže obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie jeho správnosti doplniť ďalšie dôvody. Preto postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie prejednal a vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, bol zákonný a žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Na zdôraznenie správnosti postupu odvolacieho súdu, dovolací súd dodáva, že bol zachovaný aj postup podľa § 156 ods. 1 a 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého bol odvolací súd povinný oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Stalo sa tak oznámením Krajského súdu v Trnave z 22. 10. 2013 o verejnom vyhlásení rozsudku v predmetnej veci v pojednávacej miestnosti menovaného súdu č. dv. 223, o 11.00 hod. (č. l. 634). Vo vzťahu k ust. § 115a O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. dovolací súd dopĺňa, že odvolací súd účastníkov na vyjadrenie sa k možnosti rozhodnúť vec bez nariadenia pojednávania s ich súhlasom ani nevyzýval, a to vzhľadom na použitie ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p.. Zhrnúc všetky vyššie uvedené skutočnosti má dovolací súd za to, že pokiaľ odvolací súd o odvolaní žalobcu rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesne nepochybil a takýmto postupom mu neodňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p..

Odňatie možnosti konania pred súdom dovolateľ vyvodzuje aj z toho, že súd rozhodol bez náležitého dokazovania, keď nevykonal všetky významné dôkazy (nevyužívajúc možnosť požiadať o odborné stanovisko súdneho znalca, resp. dovolateľom menované príslušné orgány).

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Citované ustanovenie je vyjadrením nezávislého postavenia súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom. O takýto stav by išlo vtedy, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo sa však v predmetnom prípade nestalo. Pokiaľ súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom, nemožno jeho postup spočívajúci v nevykonaní navrhovaných dôkazov hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., a teda ani ako porušenie práv na spravodlivý proces v zmysle § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Nevykonanie navrhnutých dôkazov prvostupňový súd odôvodnil jednak koncentračnou zásadou uplatňovanou v občianskom súdnom konaní, ako aj bezpredmetnosťou žalobcom navrhovaného dokazovania ohľadne prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na jeho osobu, a to z dôvodu, že pre absolútnu neplatnosť prvotného úkonu prechodu vlastníctva privatizovaného majetku na Fond národného majetku SR, nemôže vlastnícke právo k tomuto majetku (odvodené od vlastníckeho práva prvého nadobúdateľa) svedčiť ani v prospech ďalších nadobúdateľov.

Vo vzťahu k dovolateľom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu procesu privatizácie sporného majetku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), dovolací súd dodáva, že právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd však právnym posúdením veci účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. neodníma. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším

súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie a prípadným nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania realizáciu jeho procesného oprávnenia neznemožňuje. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 O. s. p.

Z dôvodu, že v danom prípade dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 O. s. p. zistené neboli, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Vo vzťahu k žiadosti dovolateľa o oslobodenie od trov dovolacieho konania dovolací súd poznamenáva, že Občiansky súdny poriadok menovaný inštitút nepozná. Ustanovenie § 138 O. s. p. upravuje predpoklady oslobodenia účastníka konania len od súdnych poplatkov. Uplatnenie tohto inštitútu je v danej veci bezpredmetné, pretože žalobca v konaní o vylúčení majetku zo súpisu majetku podstaty podľa osobitného predpisu (ZoKR), rovnako aj žalobca v konaní o vylúčení majetku zo súpisu podstaty podľa osobitného predpisu (ZKV), sú od platenia poplatku oslobodení (§ 4 ods. 2 písm. n/, o/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania, ktoré účelne vynaložil. V dovolacom konaní žalovanému vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom, advokátom Mgr. Mgr. P. PhD. s tým, že dovolací súd za účelne vynaložené trovy pokladal písomné vyjadrenie k dovolaniu žalobcu zo dňa 17. 04. 2014.

V prejednávanej veci ide o žalobu o vylúčenie majetku z konkurznej podstaty úpadcu (vylučovaciú žalobu), a teda konanie, ktorého predmet nie je možné oceniť peniazmi. Aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v spojení s § 13a ods. 1 písm. c/ uvedenej vyhlášky, náhrada trov právneho zastúpenia pozostáva z tarifnej odmeny 61,87 eur (1/13-ina výpočtového základu, ktorého výška na rok 2014 bola určená sumou 804 eur) a sumy 8,04 eur ako paušálnej náhrady hotových výdavkov podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky. Advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty (DPH), preto mu v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky patrí odmena a náhrada zvýšené o DPH (20%), ktorá suma predstavuje 13,98 eur. Spolu odmena právneho zástupcu predstavuje sumu 83,89 eur.

Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu za úkon právnej služby spočívajúci v udelení plnomocenstva právnomu zástupcovi dňa 15. 04. 2014 na zastupovanie v dovolacom konaní, keďže trovy s tým súvisiace (prevzatie a príprava zastúpenia v rámci prvej porady s klientom podľa § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) nepovažoval za účelne vynaložené. Žalovaný v základnom konaní splnomocnil na zastupovanie svojej osoby advokátku Mgr. A. (plnomocenstvom zo dňa 17. 05. 2010), ktoré sa vzťahovalo na všetky právne úkony vykonávané vo veci žalovaného, a to aj vtedy, ak je podľa právnych predpisov potrebné osobitné plnomocenstvo. Predmetné plnomocenstvo sa teda vzťahovalo aj na zastupovanie v dovolacom konaní, pričom žalovaný účelnosť zmeny právneho zástupcu nepreukázal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. apríla 2014

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.